

Mada je reč o jednom od najmnogoljudnijih dijasporskih krajeva Srbije - Negotinskoj Krajini, čiji žitelji „raspoređeni“ mahom po Evropi svake godine kroz dozname i druga ulaganja otadžbini ostavljaju više stotina miliona evra, ni država ni nadležne opštinske ili inspekcijske službe ne čine apsolutno ništa kako bi zaustavili ekološku katastrofu mada ima dovoljno dokaza o zatrovanosti zemlje, vode i vazduha, ali i dramatično povećanom broju obolelih od malignih bolesti * Bivši gradonačelnik Zaječara Boško Ničić zloupotrebio je ekološki dinar i sav novac iz ekološkog fonda spiskao je na bahaćenje, ručkove i pijanke.

Stravične posledice

Gotovo iz svih mesta na istoku Srbije su u dijaspori, a sela Radujevca, Prahova i Samarinovca već decenijama trpe stravične ekološke posledice rada hemijske industrije. Industrija hemijskih proizvoda IHP, državni prijekat bivše SFRJ, a od 2012. godine Eliksir Prahovo, privatno je vlasništvo nekadašnjeg svlasnika Viktorija grupe, Stanka Popovića. Trovanje vazduha, vode i zemlje započeto u Titovoj Jugoslaviji, ni danas ne prestaje, o čemu pojedinci i udruženja ekologa navode brojne dokaze koje smatraju nepobitnim. Otpad se i dalje odlaže na istim deponijama gde se odlagao i pre pola veka, a vodu, vazduh i zemlju nesmetano truju i druge materije koje nastaju tokom proizvodnje fosforne kiseline - glavnog sastojka veštačkih đubriva.

Otrovana i riba

Nevladina organizacija Dijaspora - Istočna Srbija tvrdi da je emisija fluora u vazduhu 10 do 20 puta veća od dozvoljene.

Zavisno od vetra truje se ili Prahovo ili Radujevac. A kada veter ne duva, konstantno je zagađenje Prahova. Velika količina fluora ide sa otpadnom vodom i truje ribu u Dunavu - navode u ovom udruženju, ali i dodaju da je problem i Pogon za prečišćavanje fosforne kiseline - mokri deo TPP zato što navodno zagađuje Dunav teškim otrovima kao što su tributilfosfat, lužina, azotna kiselina.

Članovi ovog udruženja se plaše da će nova energana na ugalj još više doprineti katastrofalnoj ekološkoj situaciji u ovom delu Srbije.

Računica kazuje da je na ovaj način, trajno, zatrovano oko 110 hektara nekadašnjih oranica i vinograda, od čega su pola od te površine legalne deponije za odlaganje hemijskog otpada, a pola njive koje su posle niza ekoloških akcidenata postale neupotrebljive. Na ostatku plodne zemlje od 1.500 hektara, samo prahovskog i radujevačkog atara, neumorni ratari seju žitarice, mahom pšenicu i kukuruz koji se otkupljuju za celu Srbiju, ali još niko nije uradio analizu koliko su te biljke zapravo zagađene.

Da bi se najbolje sagledao obim katastrofe nad kojom i dalje svi zatvaraju oči, dovoljno je reći da je u pitanju prostor od deset kilometara širine i šesnaest kilometara dužine. Na tom

„pravougaoniku“ se bez problema može poređati čak 150 fudbalskih igrališta.

Uz sve to, ove dve „zvanične“ deponije koje i danas koristi Eliksir Prahovo služe i za odlaganje fosfogipsa koji je radioaktiv, ali i piritnu izgoretinu – drugi nusporizvod hemijske industrije koji sadrži više od 60 štetnih materija. Sve se to nalazi u ataru sela Prahovo, tik uz Dunav i lokalni put ka dijasporskom selu Radujevac.

Ni EU ne pomaže

Nijedna od dve deponije fizički nije obezbeđena, nema čak ni table upozorenja, a prema tvrdnjama insajdera „Vesti“, taj otrov se nesmetano odliva i u Dunav.

Tokom leta, oblaci prašine se podižu prilikom svakog prolaska automobila lokalnim putem, ali ipak je najkritičniji deo sezone kada krenu košava ili gornjak. Tada se crveni ili beli oblaci kreću kao neka sablast kroz dijasporska sela Radujevac i Prahovo. Prema sastavu, svako to zrnce prašine sadrži 60 odsto gvožđa, zatim aluminijum, zlato, srebro... Naravno, sve je radioaktivno.

Ukoliko se zna da vetrovi u ovom delu Srbije duvaju svakog trećeg dana u godini, jasno je o kome stepenu kontaminacije je reč. Pri tome, ništa nije bolje ni kada su mirni dani, jer su Prahovo i Radojevac stalno, a ostala mesta Negotinske Krajine povremeno, na meti izduvnih gasova iz fabrike, mahom fluora i ostalih štetnih aerosupstanci.

Opasna proizvodnja

IHP Prahovo osnovana je 1960. godine kao fabrika superfosfata, odnosno kao hemijski deo metalurškog kompleksa basena Bor. Od tada je, kroz fazni razvoj, IHP širila kapacitete i asortiman proizvoda.

Prva faza je bila fabrika superfosfata, zatim fabrike fosforne kiseline 1 i 2, fabrika kompleksnih đubriva sa pakirnicom i skladištem gotovih proizvoda, onda fabrika natrijum tripolifosfata, fabrika kriolita, fabrika monoamonijum fosfata, fabrika aluminijum triluorida, koncentracija fosforne kiseline i na kraju fabrika sumporne kiseline.

Međutim, i pored jasne slike koja se može konstatovati već posle nekoliko sati boravka u Radujevcu ili Prahovu, a zatim i brojnih dopisa i upozorenja na adrese svih vladinih institucija u Srbiji, te prepiske sa institucijama EU i ambasadama nekih evropskih zemalja, ovaj problem niko iz piramide vlasti ne pokušava da reši, mada će Srbija uskoro početi da otvara Poglavlje 27 koje se bavi isključivo ekologijom i zaštitom životne sredine.

Bivši gradonačelnik Zaječara Boško Ničić zloupotrebio je ekološki dinar i sav novac iz ekološkog fonda spiskao je na bahaćenje, ručkove i pijanke, a radi se o sumi od čak 100 miliona dinara!!!

Izvor: zelenenovine